

زبان وظیفه‌ش انتقال معناها و افکاره... حالا این انتقال رو می‌تونن بگی، می‌تونن بنویسن.

مغالطه‌های قبلی که یاد گرفتیم (اشتراک لفظ و توسل به معنای ظاهری) هم به صورت شفاهی می‌تونن اتفاق بیفتن هم به صورت کتبی، یعنی شما چه بگی شیر چه بنویسن شیر مخاطب ممکنه اشتباه بفهمه اما بعضی اشتباه‌های ذهنی هستن که فقط وقتی می‌نویسیم اتفاق می‌افتن که بهشون می‌گیم مغالطه نگارش کلمات یا مغالطه نگارشی.

این مغالطه سه جا اتفاق می‌افته یا به عبارتی سه نوع داره:

نوع ۱: عدم رعایت علائم سجاوندی مؤثر در جملات

علائم سجاوندی که میدونی چیه؟ همین نقطه ویرگول و این چیزا. اگه به جمله‌ای با وجود این علائم چند معنی بده و ما بدون این علائم نفهمیم کدوم یکی از معنی هاش مورد نظره، مغالطه نگارشی داریم.

نکته: ۱) به کلمه مؤثر دقت کن! یعنی هر نقطه و ویرگولی تو و عبارت دیدی نگی مغالطه نگارشی نداره.

۲) معمولاً مغالطه نگارشی نوع ۱ مربوط به موارد زیره:

۱. ویرگول: بخشش لازم نیست اعدامش کنید.

۲. علامت سؤال برای جملات پرسشی: امروز هوا خوب بود.

۳. گیومه برای نقل قول‌های مستقیم: او گفت این کتاب من است.

نوع ۲: عدم رعایت حرکت گذاری مؤثر در کلمات

بعضی از کلمه‌ها هستن که به مدلی نوشته می‌شن، ولی به مدل خونده نمی‌شن که بهشون می‌گیم کلمات هم نویسه و غیر هم آوا. اگه از این کلمه‌ها توی به جمله استفاده کنیم و راهی نداشته باشیم (قرینه‌ای نداشته باشیم) که بتونیم تشخیص بدیم، کدوم کلمه هست و حرکت گذاری هم نداشته باشن، مغالطه نگارشی اتفاق می‌افته.

نکته: ۱) بعضی کلمه‌ها هستن که دو مدل خونده می‌شن، ولی معنی‌شون فرقی نداره.

این کلمه‌ها مغالطه نگارشی ایجاد نمیکنن مثل چشم با کسره و چشم با فتحه – جنازه با کسره و جنازه با فتحه و...

۲) به کلمه مؤثر اینجا هم توجه کن، به گزینیه ببینی که حرکت گذاری داره بعد بگی مغالطه نگارشی نداره‌ها. از طرفی ممکنه حرکت گذاری نشده باشه مشکلی هم ایجاد نشه.

نوع ۳: عدم رعایت املاي درست واژه‌ها

اگه دیکته ت خوب نیست برای این مغالطه به فکری به حال خودت بکن.

هر واژه ای که املاش تووی به عبارت نادرست نوشته باشه، باعث این مغالطه نمی شه؛ بلکه فقط واژه هایی که با املاي نادرست باعث تغییر در معنا بشن، این مغالطه رو ایجاد می کنن پس این نوع از مغالطه نگارشی در کلمات هم آوا و غیر هم نویسه اتفاق می افته.

من اینجا لیستی از پرکاربردترین و مهم ترین کلمات هم آوا و غیر هم نویسه آماده کردم:

قدر: اندازه و ارزش	غدر: مکر و بی وفایی
معمور: آباد شده	مأمور: فرمانبر و نگهبان
نثر: متن غیر شعر	نصر: یاری کردن
خاست: بلند شد	خواست: طلب کرد
حراست: نگهبانی	حراثت: برزگری - کشاورزی
زهر: سم	ظهر: پشت
سفر: یک جا نماندن - مسافرت	صفر: ماه دوم قمری
سد: بستن	صد: عدد صد
اساس: پایه و بنیاد	اثاث: وسایل و لوازم
اسم: نام	اثم: گناه
امل: آرزو	عمل: کار و تلاش
امارت: فرمانروایی و حکومت	عمارت: بنا
باقی: باقی مانده و ته مانده	باغی: سرکش و نافرمان
تعلم: آموختن	تألم: سختی و درد کشیدن
تهدید: ترساندن	تحدید: حد و اندازه - معلوم کردن
حیات: زندگی	حیاط: صحن، محوطه

نکته: (۱) این نوع از مغالطه نگارشی (عدم رعایت املاي درست واژه ها) هم در صورت مکتوب می تونه اتفاق بیفته هم در صورت ملفوظ اما در هر دو صورت شما نگارشی حسابش کن.

(۲) اگه عبارتی بود که با هر دو کلمه هم آوا و غیر هم نویسه معنادار بود، در گزینه ها ترجیح اینه که انتخابش نکنی (مثل اشتراک لفظ) اما اگه هیچ گزینه دیگه ای نبود، همین رو بزن و برو سوال بعدی مثل: قالب / غالب اشعار حافظ غزل است.

بریم و یه مثال ببینیم:

مثال اول: دیروز به دیدار مادر بزرگت رفتی

بررسی مثال:

عدم وجود نقطه یا علامت سؤال در انتهای این جمله باعث ابهام شده که جمله سؤالی است یا خبری.

مثال دوم: دیشب دوستم پیام داد: پدرم فوت کرد. ناراحت شدم و تسلیت گفتم. اما او پاسخ داد: نه او شمع را فوت کرد!

بررسی مثال:

به دلیل عدم رعایت حرکات بد فهمیده (فوت) مغالطه رخ داده است. تلفظ فوت به معنای مرگ با فوت به معنای دهان را از باد پر کردن و بیرون دادن، متفاوت است. به خاطر رعایت نکردن حرکات حروف، مغالطه نگارش کلمات داریم.

یه نمونه تست هم حل کنیم!

در کدام گزینه احتمال گرفتاری در مغالطه نگارشی کلمات کمتر از بقیه است؟

مهر لب او بر در این خانه نهادیم	(۱) در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را
که بد به خاطر امیدوار ما نرسد	(۲) دلا ز رنج حسودان مرنج و واثق باش
چشم انعام مدارید از انعامی چند	(۳) ای گدایان خرابات خدا یار شماست
گل از خارم برآوردی و خار از پای و پای از گل	(۴) گرم باز آمدی محبوب سیم اندام سنگین دل

پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه ها: ۱: در مصراع اول مهر با کسره و در مصراع دوم مهر با ضمه صحیح است و عدم حرکت گذاری ممکن است باعث مغالطه نگارشی شود. ۲: به دلیل عدم وجود کلماتی که صورت ملفوظ آنها متفاوت و صورت مکتوب آنها یکسان است، احتمال مغالطه نگارشی کمتر است. ۳: در مصراع دوم، اولی انعام با کسره و دومی انعام با فتحه است و عدم حرکت گذاری ممکن است باعث مغالطه نگارشی شود. ۴: در مصراع دوم، اولی گل و دومی گل است و عدم حرکت گذاری ممکن است باعث مغالطه نگارشی شود.